

Hazırlayan
Ecz. Hakan ZAMAN

SAÇ DÖKÜLMESİNDE TEDAVİ VE EKİM YÖNTEMLERİ

Saç bir çeşit keratin içerir ve üç farklı tabakadan oluşur: kütikül, korteks ve medulla. Kütikül dış tabakadaki koruyucu bölümdür ve birbirinin üzerine örten kiremite benzer hücrelerin oluşturduğu bir çok tabakadan oluşur. Saçın büyük bir bölümünü korteks oluşturur.

İnsanları birbirinden ayırdeden çok çeşitli karakteristik özellikler vardır. Saç bu karakteristik özellikler içinde en çok çeşitlilik gösteren yapılardan bir tanesidir. Rengi, şekli, uzunluğu kişiden kişiye farklıdır. Tüm bu doğal çeşitliliğinin dışında insanlar, kendi zevk ve beğenileri doğrultusunda saçlarının görüntüsünü değiştirerek dış görüntülerini tamamlayan bir parçası haline getirirler.

Saçın bireyler için ne kadar önemli olduğu yüz yıllardan beri değişen saç şekillerinde de anlaşılmaktadır. Genellikle saç ve gençlik bir arada düşünülen kavramlardır. Buna karşılık erkeklerdeki saç dökülmesi ise daha çok bir olgunluk, bilgelik belirtisi olarak algılanmıştır. Buna göre herkes saç dökülmesinin önemini kendisi için karar vermelidir.

Saçın farklı renk ve tonları melanin pigmentasyonunun bir sonucudur. Saçtaki melanin esas olarak saçın etrafındaki melanositler tarafından üretilir. Saç, yaşla birlikte grileşir. Ancak gerçek gri saçlar ileri yaşlara kadar ender görülür; sıklıkla gri saçlar adı verilen saç, beyaz ve pigmentli saçın bir karışımıdır. Grileşmenin erken aşamalarında ani bir pigmentasyon kaybı olduğu düşünülmektedir.

Farklı ırklara mensup insanların saçlarının kesitsel görünümünde de farklılıklar olabilir. Beyaz ırdan insanların saç kesiti ovaldir ve saçları kıvrıkcılaşma eğilimi gösterir. Afrika ve Karayiplerdeki insanların saç kesiti yassıdır ve saç telleri birbirine dolaşmıştır; Asyalı ırklarınki ise genellikle yuvarlak ve düzdür.

Saçın yaşam döngüsü 3 fazdan oluşmaktadır: Anajen (aktif büyüme), katejen (geçiş) ve telojen (dinlenme). Anajen faz yaklaşık olarak 1000 gün, katejen faz birkaç hafta ve telojen faz da yaklaşık olarak 100 gün sürer. Herhangi bir zamanda saçların %5-10'u telojen fazdadır. Kafa derisindeki binlerce farklı saç folikülü herhangi bir zamanda farklı aşamalarda bulunur.

Saç her ay ortalama 1 cm kadar olmak üzere 2-6 sene boyunca sürekli büyür ve sonra 2-4 hafta boyunca büyümeyi durdurur. Bu süreden sonra saç dökülür, normalde her gün ortalama 100 saç dökülmektedir. Saç döngüsü çok yavaş bir süre olduğu için herhangi bir tedavinin yararının görülmesi zaman gerektirir.

Saç ile ilgili genel bilgiler

- Tamamen saçla kaplı bir başta ortalama 100.000 ile 150.000 arasında saç teli vardır. bir saçın ortalama ömrü 2-7 yıl arasındadır. Bu süre sonunda saç kökünden yeni bir saç çıkmaya başlar ve eski saç dökülür.
- İnsan saçı keratin adlı bir proteinden oluşur. Keratin deri ve deri ekleri dediğimiz tırnak, kıl, saç gibi yapılarda bulunan dayanıklı bir maddedir.
- Saçın rengi tamamen kalıtım yoluyla insana anne ve babasından geçer. Saç rengi saçın kalınlığı ve renk maddesinin nitelik ve niceliğine bağlıdır. Saçın beyazlaşması kalıtsal özelliklere bağlı geçiş gösterir.
- Saçlı deride büyüme hızı yaklaşık 3 günde 1 mm dir. Normal insanda günde ortalama 100-150 adet saç dökülür ve yerine yenisi çıkmaya başlar.
- Saç sayısı kızılarda daha az, sarışınlarda daha fazladır. Bir bebeğin doğumunda 1 santimetrekarede 1000 kıl kökü varken, 25 yaşındaki bir kişide bu sayı 600'e düşer.

- Bir günde 100-150 saç teline kadar dökülme normal kabul edilir. Dökülen bir saç telinin yerine yenisi 6-10 haftada çıkar. Her bir saç kökünden insan ömrü boyunca 20 kez yeni saç çıkarabilir.
- Saçların büyüme hızı ergenliğe kadar erkeklerde, erişkinlerde ise kadınlarda daha fazladır. 15-30 yaşlar ise uzama hızının en fazla olduğu yaşlardır. Yeni saç ise eski saçtan hızlı uzar. Bir saç teli, günde yaklaşık olarak 0.3 mm, ayda 1 cm, yılda 12 cm uzar.
- Tek bir saç telinin çapı, kişiden kişiye farklılık göstermekle birlikte, 0.05 ile 0.09 milimetre arasındadır.
- Erkeklerde daha sık olarak görülen saç dökülmesi, 25 yaşına kadar erkeklerin %25' ini, 40 yaşına kadar %40' ını, 50 yaşına kadar %50' sini etkiler.

Erkek ve kadınlar arasındaki farklar

Kadınlarda saç dökülmesi erkeklerinkinden daha geç başlar. Erkeklerde yaş ilerledikçe saç dökülmesinin görülme sıklığı artar. Kadınlarda böyle bir artış gözlenmez. Kadınlardaki saç dökülmesi geniş alanları etkiler. Erkeklerde ise çoğunlukla arka ve yanlardaki saçlar korunur, buna karşılık önler ve tepe bölgeleri açılır. Kadınlarda çoğunlukla ön saç çizgisi korunur. Erkeklerde ise ergenliğin başlamasıyla birlikte ön saç çizgisinin gerilemesi karakteristiktir. Erkeklik hormonlarının saç dökülen erkeklerde daha fazla olduğu gibi yaygın bir kanı var ki bu da aslında doğru değil. Dökülme saç köklerinin bu hormona aşırı duyarlılığından kaynaklanıyor.

SAÇ EKİM TEKNİKLERİ:

FUE TEKNİĞİ (Foliküler Ünite Transferi)

Bu teknikte saç kökleri ense bölgesinden özel aletler ile 2li veya 4lü gruplar halinde tek tek alınarak, açık olan alanlara nakledilmektedir. Bir operasyonda ortalama 500-800 greft nakledilebilmektedir. Bu ameliyatın en önemli avantajı ensede iz kalma olasılığının düşük olmasıdır. Ancak 1 seansta nakledilen greft sayısının düşük olması ve follüküler ünite-lerin 1'li olarak saç çizgisine yerleştirilememesi bu yöntemlerin dezavantajı olarak sayılmaktadır.

SINGLE STRIP TEKNİĞİ

Flavius Kliniğin İstanbul, Ankara ve Bakü'deki klinikleri hizmet açısından, ameliyathaneleri teknoloji ve hijyen açısın-

dan ve tüm personeli de eğitim açısından dünya standartlarına sahiptir.

Saç kökleri alımı işlemine başlamadan önce sadece alınacak deri şeridinin bölgesini traş makinesi ile 3mm uzunlukta olacak şekilde saçları kısaltılır. Bu kısaltma işleminden sonra alınacak bölge lokal anestezi ile iyice uyuşturulur.

Tam anestezi sağlandıktan sonra ince deri şeridi donör alandan alınır ve bu bölge estetik bir işlemle kapatılarak, operasyon sonrasında burada bir iz kalmaması sağlanır. Bu bölümde en çok sorulan soru ense bölgesinde iz kalıp kalmayacağı veya bu bölgenin kapanıp kapanmayacağıdır. Bu bölge estetik bir dikiş ile kapanır ve kalınlığı en fazla 1 mm olan bir çizgi kalacaktır bu da saçların arasında görünmesi imkansızdır.

Bu deri şeridi alındıktan sonra içerisinde bulunan folliküler üniteler özel saç ekimi için tasarlanmış mikroskoplar altında tek tek ayırlamaya başlar. Bu bölgede en önemli nokta Türkiye’de bir çok klinik bu işlemi mikroskop kullanmadan çıplak gözle yapmakta bu da bir çok folliküler ünitenin kaybına neden olmaktadır.

Dünya’da saç ekimi konusunda otorite olarak kabul edilen Uluslararası Saç Ekim Birliği (= ISHRS) ve Avrupa Saç Ekim Birliği (= ESHRS) mikroskop kullanmadan saç ekimi

yapılmasını önermemektedir. Maalesef ülkemizde mikroskop altında saç ekimi yapan 2 veya 3 klinik bulunmaktadır. Bu işlem için mikroskopun kullanılmasındaki bir büyük avantajda follikül ünitelerini sağlıklı olarak hazırlanmasının sağlanmasıdır.

Hazırlanan greftlerin içerdiği follikül sayısına göre yerleştirileceği bölgeler çok farklıdır. Saç çizgisi yeniden yapılırken, kaşlardan, kaş arasında ve burundan yapılan anatomik ölçümler ile ilk olarak saç çizgisinin olması gereken yer tespit edilir. Eğer kişinin saçı çok fazla dökülmeseydi saç çizgisi nerede olurdu sorusunun yanıtı bulunur.

Bu sorunun yanıtı bulunmadan oluşturulacak saç çizgisi kesinlikle doğal olmayacak ve estetik görünmeyecektir. Saç çizgisinin yeri oluşturulduktan sonra yine özel formüllerle ve sadece tek köklü folliküler üniteler kullanılarak kademeli saç çizgisi yoğunluğu oluşturulmaya başlanır. Bu karışık yapılması sadece tecrübeye dayanan saç çizgisi estetik ve naturel duruşuyla tüm hastaların beğenisini kazanan en önemli noktadır. Ayrıca saç çizgisinden yan bölgelere ve kulak üstü bölgelere özel geçişler yapılarak kişinin mevcut saçlarına naturel bir birleşme alanı oluşturulmalıdır.

Bu formülle yapılan saç ekimlerine özel bir isim verilerek “State of Art ” denir. Saç çizgisi oluşturma işleminden sonra 1 cm² alana ekilecek follikül miktarı hesaplanarak optimum yoğunluğun elde edilmesi sağlanmalıdır.

Saçların ekileceği kanallar bir çok yöntemle açılabilir. Ancak yoğunluğun iyi olması ve açılan kanalların izlerinin çabucak kaybolması için özel yöntemler kullanılmaktadır.

.Bu yerler sadece birkaç gün içinde görünür bir iz bırakmadan iyileşirler. Yeni ekilen saçlar insanın hayatı boyunca canlı kalıp büyüyecektir. Ameliyattan sonraki gün ekim yapılan bölgede ekilen saç miktarı kadar mikro yara kabukları oluşacaktır. Bunlar 48 saat sonra başlanan yıkama işlemi sayesinde bir kaç gün içinde kaybolacak ve yerlerinde hiç bir iz kalmayacaktır. Greftlerin dikiliği bölgelerde yara kabukları ve kırmızılık olacaktır. Alında şişme görünecektir ve bu şişme yüzden aşağı devam edecektir. Bu sadece birkaç gün sürecektir. Bu dönemde buz uygulaması oldukça yararlı olacaktır.

BIOFIBRE

Biofibre 11 yıl önce dünyada kullanılmaya başlanmıştır. Biofibre olarak en gelişmiş hali ile 7 yıldır tüm dünyada kullanılmaktadır. Laboratuvar şartlarında üretilmiş, Polyamid + Keratin yapısında, Kafa derisi içine ekilebilen özel saç telleridir. Herkese kolayca ve kısa sürede uygulanabilen materyaldir. Kısa sürede hızlı ve pratik uygulama avantajı, Saçsız gelip, saçlı gidebilme avantajı, İstenilen sayıda fiber ekimi ile istenilen sıklıkta saçlı ve estetik görüntü oluşturabilme avantajı, Doğal görünüm avantajı, sağlar.

Saç uzunluğu standart 15 cm, kısaltılabilir; ancak uzamaz. Yılda %5-7 arasında dökülme olabilir. İlk 2 yıl içinde 3 ve 6 aylık kontroller gerekmektedir. Her seansta 500 -1000 adet ekilecek şekilde seanslar planlanmaktadır.

100-500 adet arası ekimler için seans aralığı 15 gün., 1000 adetlik ekimler için 1 aydır. Küçük bir lokal anestezi ile 1000 adet ekim max. 1,5-2 saat sürmektedir.

Kısa sürede uygulama rahatlığı, hemen uygulama sonrası saçların yıkanabilmesi ve herhangi bir iz kalmadan kısa sürede iyileşmesi, ile pratik bir saç alternatifi olarak görülmektedir. Hem erkeklere hem kadınlara rahatlıkla uygulanabilen bu yöntem kısa sürede tüm dünyada tercih edilmeye başlanmıştır

TEDAVİ YÖNTEMLERİ**Saçlı Deri Mezoterapisi**

Bu tedavi yöntemi belli dönemlerde, özellikle de saçların dökülmesinin yoğun olduğu dönemlerde erkek ve kadınlarda başarı ile uygulanabilen bir yöntemdir. Özellikle vitamin, mineral, aminoasit gibi saç kökünü besleyen ve yüksek

enerji ihtiva eden ampuller saçlı deriye enjekte edilerek, saç kökünün sağlıklı yaşam döngüsü içinde anajen faza dönmesine yardımcı olunur. Bu maddeler ile beslenmesi ve ihtiyaçları üst düzeyde karşılanan kök daha kaliteli saç üretmeye başlayarak, dökülmeyi oluşturan nedenlere direnir Tedavide ayrıca saçlı derinin dolaşımını artırıcı uygulamalarda yapılarak, saçlı derinin kan dolaşımı artırılır. Tedavi haftada iki kez genellikle 10 seans uygulanır. Bu uygulama saç ekimi öncesinde saçlı derinin mevcut saçların güçlendirilmesi için, saç ekimi sonrasında da saçların erken ve güçlü uzamasını sağlamak için kullanılır.

Minoxidil Sprey (= Rogaine):

Saç dökülmesi tedavisinde erkek ve kadınlarda kullanılan en eski yöntemlerden birisidir. İlacın etken maddesi olan Minoksidil saçlı derinin dolaşımını artırmak amacıyla her yıkamadan sonra saç diplerine bir miktar sıkılır ve hafif bir friksiyonla yedirilir. Kadınlar için %2, Erkekler için %5 lik formlar halinde satılır İlacın etkisini görebilmek için 3 yada 6 ay kadar hergün kullanılması gerekmektedir. Saç ekimi sonrasında da saçları güçlendirmek amacıyla kullanılmaktadır.

• Propeci (= Finasteride)

2000 yılında Amerika'da piyasaya çıkan FDA onaylı bu ilaç, saç folliküllerimizi etkileyen testesteron (= DHT) hormonunun kan düzeyini sağlığını etkilemeyecek oranda azaltarak saç köklerimizden korunmasını sağlamaktadır. Bu tablet şeklinde kullanılan ilaç günde 1mg'lık tedavi dozunun 2 yıl düzenli kullanımı ile saç dökülmesini yaklaşık 5 yıl kadar engellediği tıbbi otoriteler tarafından yapılan çalışmalarla kanıtlanmıştır. Özellikle genç hastalarda saç dökülmesinin yeni başladığı dönemlerde kullanılması önerilmektedir.